

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 164. — ŠTEV. 164.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 16, 1935. — TOREK, 16. JULIJA 1935.

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

MUSSOLINI DRVI S SVOJO POLITIKO V PROPAST

**NITI MUSSOLINI NITI ABESINSKI
CESAR NE MORETA ODNEHATI, ČE
HOČETA OHRANITI SVOJ UGLED**

Ako popusti glede Abesinije, bo izzval v Italiji revolucijo. — Tudi cesar Haile Selassie ne sme popustiti. — Proti njemu bi nastopili poglavarji plemen. — V bližini abesinske meje je dvestotisoč italijanskih vojakov.

LONDON, Anglija, 15. julija. — Kdor skrbno zasleduje abesinski položaj, mora biti prepričan, da ga ni mogoče več rešiti, razen z vojno. Po najboljših poročilih je Mussolini poslal v Eritrejo in Somalijsko okoli 200,000 vojakov. Il Duce jih ne more odpoklicati, ne da bi bil s svojo dosedanjjo politiko kaj dosegel. Ako bi sedaj odnehal, pomeni zanj polom. Mogoče bi v Italiji celo nastala revolucija in vzplamtela bi cela Evropa.

In še ni videti nikakih znamenj, da bi Mussolini kaj omahoval. Poročila iz Eritreje v London natančno kažejo, da so pristanišča italijanskih kolonij polna parnikov, s katerih skladajo vojaštvo in municijo.

Vojaki, ki se izkrcajo, takoj odidejo v notranjost dežele, kjer si postavljajo taborišča, grade ceste in prenehanje delajo navzlic dežju in hudi vročini dan in noč, da pripravijo pot za splošni napad.

Kot pravijo poročila iz Massaua v Eritreji, ki je glavno pristanišče za izkrcanje italijanskih vojakov, znaša tam vročina 122 stopinj Fahrenheita.

Vsako prijateljsko posredovanje kake države je pri Mussoliniju nemogoče. Vso svojo bodočnost je postavil na to pustolovščino: ali doseže svoj cilj in se bo proslavil, ali pa bo doživel poraz, katerega mu bo sledil njegov padec.

Z druge strani pa tudi ni nikakega upanja, da bi cesar Haile Selassie dal Mussoliniju kake koncesije. Nikdo pa ne ve, kake so zahteve Italije, kajti navzlic velikemu pritisku Anglije in Francije jih Benito Mussolini ni nikakor hotel razodeti. — Kolikor pa je mogoče razvideti iz raznih Mussolinijevih izjav, ne zahteva nič manj in nič več, kot da si Italija pridobi nad Abesinijo tako oblast, da bo ostal cesar Haile Selassie samo še senca.

Kakor je cesar v svoji brzojavki na newyorški list "The Times" povedal, med drugim Italija zahteva koridor skozi sredino Abesinije, da bi bili zvezani obe italijanski koloniji Eritreja in Somalijska. Po tem koridorju hoče Italija zgraditi železnico in biti popolna gospodarica koridorja.

To je zelo važno odkritje, kajti Italija do sedaj še ni naznanila svojih zahtev. Če pa to zatrjuje cesar Haile Selassie, tedaj mora imeti za to jasne dokaze.

Znano pa je, da cesarjevo stališče ni tako varno, da bi mogel ugoditi italijanskim zahtevam, ne da bi si nakopal jezo svojih podanikov. Ves čas svoje vlade se je le s težavo obdržal na prestolu sredi nevoščljivosti poglavarjev plemen, ki so neodvisni gospodarji na svojem ozemlju. Poleg tega ima tudi mnogo pretendentov na cesarski prestol.

Ko je zasedel prestol, je zaporedoma moral premagati pretendente, toda abesinska postava prepoveduje umor kake kraljevske osebnosti, razun v vojni. Vsled tega mnogo teh pretendentov še živi in se nahajajo na različnih krajih dežele. Nekateri se nahajajo tudi v ječah.

Ako bi se iz kakega tehtnega vzroka zvezali ti poglavarji, bi mogel cesar izgubiti ne samo prestol, temveč mogoče tudi življenje. Ker pa se Abesinci še vedno spominjajo Adowe, kjer je cesar Menelik II. leta 1896 porazil Italijane, tedaj se bodo poglavarji rajši pridružili cesarju in bodo šli v

Nov nacrt za preprečenje stavk

**Z ROOSEVELTOM
SE VRŠE VAŽNA
POSVETOVANJA**

Malo upanja, da bi bil kongres kmalu odgoden. — Vladni uradniki in voditelji kongresa se posvetujejo na otoku.

Annapolis, Md., 15. julija. — Po dolgem posvetovanju na Jefferson otoku v Chesapeake zalivu so se na ladji "Sequoia" vrnili v Annapolis predsednik Roosevelt, senator Robinson, predsednik poslanske zbornice Byrns, podpredsednik Garner, generalni poštars Farley in več kongresnikov. Predno so se vsi odpeljali, je predsednik Roosevelt rekel, da grede ribariti. V resnici pa so imeli važna posvetovanja popoldne in zvečer v jantnem klubu.

O čem so razpravljali na tej konferenci, sedaj še ni znano. — Washington, D. C., 15. julija. — Parlamentarni krogi z veliko napetostjo čakajo na poročila o konferenci na Jefferson otoku med predsednikom in vodilnimi vladnimi uradniki. Radovedni so, ako so izdelali kak nacrt za hitrejšo delo kongresa, da bi bil v bližnji bodočnosti odgoden. Toda le malo je upanja, da bi bil kongres odgoden pred koncem avgusta. Predsednik Roosevelt je prišel v Belo hišo v nedeljo pozno popoldne.

VELIKA VROČINA V NEW YORKU

Newyorčani so v soboto zapustili vroče ulice in odšli v bližnja kopališča. Samo na Coney Islandu je bilo 1,200,000 kopalcev. Število Newyorčanov, ki so šli iz mesta, cenijo na 3 milijonov. Vročina je znašala v soboto 91, v nedeljo pa 89 stopinj.

NAPREDEK SOVJET-SKEGA LETALSTVA

— V razgovoru z novinarji je izjavil pomočnik poveljnika sovjetskega letalstva, da je silno napredovalo in prednjači vsem svetu. Sedaj se izvajajo kombinirane vaje letal in pehote. Pri tem nastopa hkratu 2.500 mož, ki se s padali spuščajo na razmeroma majhen prostor ter se lahko že v 10 minutah formirajo v bojno vrsto. Uvajajo se tudi letalski vlačilci, ki lahko vlečejo po 6 do 7 brezmotornih letal.

boj proti Italjanom, predno bi dovolili, da bi Italija dobila le peden abesinske zemlje.

Cesarjevo stališče je tedaj razumljivo. Italiji ne sme dati niti najmanjših koncesij, v namenu, da odvrne vojne, ne da bi se sam podajal v nevarnost za svoj prestol.

**SCHUSCHNIGG
SE JE ŽE VRNIL
NA DUNAJ**

Kanceler bo v nekaj dneh prevzel vladne posle. S seboj je pripeljal truplo svoje žene.

Dunaj, Avstrija, 15. julija. — Kanceler dr. Kurt Schuschnigg se je v nedeljo popoldne z vlakom vrnil iz Linca na Dunaj ter je pripeljal s seboj truplo svoje žene, ki je bila ubita pri avtomobilski nesreči, ko se je družina peljala v Lince. Na Penzing železniški postaji ga je z ministri pričakal podkanceler knez Ernest Ruediger von Starhemberg, ki se je malo prej z aeroplanom pripeljal iz Benetk. Kanceler je po tragični nesreči izgledal potr, toda na njem ni bilo opaziti, da bi bil kaj poškodovan.

Četudi se je takoj po kancelerjevi nezgodi heimwehr skušal poslužiti Schuschniggove "začasne odsotnosti" in prevzeti vladne zadeve, je bilo vendar izdano vladno oznanilo, da bo dr. Schuschnigg v nekaj dneh prevzel vladne posle.

Značilno pa je, da so socialisti in komunisti, ki so razglasili kampanjo od 5. do 15. julija v spominu na socialistično vstajo 15. julija 1927, ko je bilo ustreljenih 90 ljudi, so izdali oklice na svoje organizacije, da se združijo vsakih demonstracij do prihodnjega poziva, ker bi mogla Schuschniggova tragedija imeti kake politične posledice.

Razbiti avtomobil je bil postavljen v železniški voz, ki je bil zapečaten in poslan na Dunaj. Pregledali ga bodo izvedenci, ki bodo skušali dognati vzrok nesreče. Ljudje, ki so obiskali kraj nesreče, se čudijo, kako je bilo mogoče, da je avtomobil s tako silo zadel ob drevo. Avtomobil je vozil 50 milj na uro in nekateri pravijo, da je bil v zavori kamenček, vsled katerega šofer avtomobila ni mogel pravočasno zavreti.

Kancelerjev 9 let stari sin Kurt je še vedno v bolnišnici v Linca z obvezano glavo. Šofer, ki je bil težko poškodovan in je skrajno nervozen, veno-mer ponavlja: — Ako bi bil saj jaz mrtev in bi bila Schuschniggova gospa živa.

STALINOV KIP NA GORSKEM VRHU

Novosibirsk, Sovjetska unija, 15. julija. — Ekspedicija ruskih hribolazcev je postavila na vrh 14.000 čevljev visoke gore Belukha v Altajskem pogorju Stalinov kip.

**AKO SE STAR
PANJ VNAME**

Postaren vdovec je iskal stare in bogate neveste. — Prebivalstvo ga je hotelo povaljati v smoli in perju.

Corry, Pa., 15. julija. — 1200 razjarjenih meščanov je pogladilo iz mesta 60 let starega Juliusa Sweitzerja in njegovo 86 let staro nevesto, ki sta se poročila pred enim tednom. Najprej so ju hoteli prebivalci povaljati v smoli in perju, toda to namero jim je preprečila policija.

Med prebivalci je zavladala velika nevolja, ko je Mrs. Mary King 5. julija naznanila svojo poroko s Sweitzerjem. Dva dni prej pa je njen 64 let star sin Guy ustrelil nekega moža, ki ga je pomotoma smatral za snubača svoje matere.

Sweitzer je pred desetimi leti prišel v mesto kot skeh. Zaporedoma se je poročil s štiri-imi postarnimi vdovami ter je podedoval njihovo premoženje. Mrs. King je pričel snubiti nekaj dni po smrti svoje zadnje žene.

Vsi moški so se pričeli zbirati o polnoči. Pred nevestino hišo so pripeljali lonce raztopljene smole in perje ter so klicali parno, da pride iz hiše. Sweitzer pa jih je osorno zavrnil z okna v prvem nadstropju. Nekdo je v okno vrget kamen, nato pa so vsi pričeli metati kamenje in v kratkem času ni bila na hiši niti ena šipa cela.

Vsled velikega hrupa je prišla policija. Policijski načelnik je nato pregledal Sweitzerja in njegovo ženo, da sta šla z njim na policijsko postajo. Poklicali so tudi župana Glen Millerja, ki je pol ure govoril množici, da se je slednjič razšla. Policijski načelnik pa je stari par z avtomobilom odpeljal v Union, Pa.

DENAR NA PHILADELPHIJSKI CESTI

Philadelphia, Pa., 15. julija. — Danes se je zadel velik trnek v voz ulične železnice, v katerem se je nahajal denar za izplačilo delavcem. Za sedem tisoč dolarjev bakrenih, nikelnatih in srebrnih novcev se je raztreslo po cesti. Policisti so denar zastražili, dokler niso prišli družbini uradniki in ga pobrali.

EVNUHI BI RADI POMAGALI ABESINCEM

Istanbul, Turčija, 15. julija. — Dvesto abesinskih evnuhov, ki so bili svojočasno v službi sultana Abdula Hamida, hoče vstopiti v abesinski armado in se boriti proti Italijanom. Vseh dvesto evnuhov je orjaške postave ter so znani po svoji neustrašnosti.

**NAČRT JE ZASNOVAL DELAVSKI
PODTAJNIK EDWARD MCGRADY**

WASHINGTON, D. C., 15. julija. — Posebni nacrt, ki obvezuje delavce in delodajalce, da sodelujejo pri vzdrževanju miru v industriji, bo še ta teden pod vladnim pokroviteljstvom razvit v Toledo, O. Vladni krogi so mnenja, da bo ta nacrt uspel, navzlic temu če najvišje sodišče razsodi, da je Wagner-Conneryjeva postava protiustavna.

**POVODENJ
OGROŽA
MILIJONE LJUDI**

Voda je odnesla tretino milje jeza. — V Čang-kungu je v nevarnosti 1,600,000 ljudi.

Hankov, Kitajska, 15. julija. — Valovi Yangtse reke se vane proti Hankovu, ker je voda odnesla na razdaljo tretine milje 10 čevljev visok jez pri Čang-kungu. Ta jez je bil poglavitna zaščita Hankova s 1,600,000 prebivalci.

V mesto je bilo naglo sporočeno, da jez popušča in med meščani je zavladala velika zmeda. Poklicano je bilo vojaštvo in kuliji, da pomagajo vtrjevati jezove.

Vrhovi jezov so bili podobni mravljiščem, ker je na tisoče ljudi prinašalo vreče peska, da utrdijo jezove.

Medtem ko se je Hankov boril za svoje življenje, so prihajala iz Čangkinga poročila, da je voda vsled deževja narasla za tri čevlje, kar pomeni novo nevarnost za Hankov. K jezovom so donášali prst z vrhov in pokopališča, da je mogoče videti krste.

Voda drvi s seboj mnogo človeških trupel. Samo na enem kraju blizu Čangkinga je vrgla voda na breg 200 trupel.

Na razdalji 400 milj med Hankovom in Čangkingom je bilo porušeni že mnogo jezov. Yangtse reka je na obeh bregovih preplavila polja po 20 do 25 milj.

Tudi Rumena reka je odnesla mnogo jezov pri Šantungu. Pri Tainanu seže samo še komaj en čevelj do vrha jezja.

Kakor lansko leto, se boje tudi sedaj, da si bo Rumena reka izbrala svojo staro strugo proti jugu ali pa bo vzela novo smer proti morju blizu Tientsina.

AMERIŠKI POSLANIK ZA CHILE

Washington, D. C., 15. julija. — Hoffman Phillip, sedanji ameriški poslanik v Oslo na Norveškem, je bil danes imenovan za poslanika v Chile. Hoffman se je udeležil špansko-ameriške vojne ter je stopil v diplomatsko službo leta 1901 kot konzul v Tangeru.

Nacrt je izdelal delavski podtajnik Edward F. McGrady in bo znan pod imenom "The Toledo Plan."

Po tem nacrtu se bodo delodajalci še dalje pogajali z delavci. Za slučaj, da ni mogoče doseči sporazuma, se bodo delavci zavezali, da ne zastavkajo, podjetniki pa se bodo obvezali, da tovarni ne bodo zaprli in ne bodo sodnijsko nastopili proti delavcem. Posebni odbor, sestavljen iz enakega števila delavcev in podjetnikov in enega vladnega zastopnika, bo razpravljal o problemu ter bodo skušali najti pot do sporazuma. Ako pa se ne bi mogli sporazumeti, tedaj bosta pozvana lastnik tvrdke in voditelj delavcev, da se poravnata.

Ako je bilo vse zastoj, tedaj more biti razglašena stavka.

— Prepričan sem, — je rekel McGrady, — da bo odvrnjenih 90 odstotkov stavk, ako vse stranke sodelujejo.

**IZDELOVALEC KRAVJIH
ZVONCEV UMRL**

Collinsville, Ill., 15. julija. — V starosti 72 let je umrl tukaj J. Henry Blum, lastnik treh tovarn za izdelovanje kravjih zvoncev. Tovarne je bil ustanovil že njegov oče.

**DETEKTIVI IŠČEJO
MAHANA**

Tacoma, Wash., 15. julija. — Razširjene so govorice, da so zvezni detektivi tesno za petami Williamu Mahanu, ki je skupno s Harmon Waleyem odvedel 9 let starega George Weyerhaeuserja. Zvezni detektivi so posebno marljivo na delu ob pacifiškem obrežju, toda ne povedo, ako so odvajalec na sledu.

List "Tacoma Ledger" pravi, da bo Mahan v 48 urah v rokah detektivov.

Kako kazen bo sodnik Cushman določil za Waleyovo ženo, ni mogoče vedeti. Dobiti pa more dosmrtno ječo, toda jo bo sodnik najbrže obsodil na 45 let ječe, kakor je obsodil njeneža moža.

PETDESET LET NI SPAL

Kinsale, Iraka, 15. julija. — Danes je umrl tukaj v starosti 76 let pek Jack McCarthy, ki je zatrdel, da zadnjih petdeset let sploh ni zatislil očesa. Ponoči je delal kot pek, podnevi je pa hodil na lov. Spanja se je popolnoma odvadil.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and address of above officers:
110 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

On sale here for 10 cents in America
Canada \$5.00
On sale here for 10 cents in Europe
Europe \$5.00
On sale here for 10 cents in Australia
Australia \$5.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" ishaja vsaki dan izvenimi nedeljami in prazniki.

Prejeto brez plačila in osebnosti se ne pričakuje. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naznači, da hitro najdemo naslednika.

"GLAS NARODA", 110 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3574

MUSSOLINIJEVA VOJNA

Mussolini je star triinpetdeset let. Dospel je torej na prag starosti. Dosegel je vse, po čemer je stremel. Njegovega slavohelepu je bila v vseh ozirih zadoščeno.

Ko je dospel na višek svoje slave, ga je pa začela mučiti misel: — Kaj bom zapustil? Kaj bo ostalo od mojega režima in sistema?

Kaj bo zapustil? Socijalne revolucije prav gotovo ne. Italijanska družba je ostala v svojih socijalnih temeljih neizpremenjena.

Mussolini prav dobro ve, da so korporacije birokratske ustanove brez vsakega življenja. Ustanovljene so bile na komando in na komando lahko izginejo.

"Dopolavoro" in razne mladinske organizacije bi se dalo rešiti, ne sme se pa pozabiti, da so te organizacije kopirane po boljševiškem sistemu.

Ali se ga bodo poznejši rodovi spominjali kot gradilca cest, graditelja palač in izsuševalca barij?

Za onega, ki računa z desetletji ali stoletji, to ne pomeni dosti. Vse, kar je v Italiji izboljšal, bodo morale plačati prihodnje generacije. Dediči niso posebno navdušeni in hvaležni, če podedujejo dolg.

Tudi de Riviera je zgradil na Španskem krasne ceste. Kdo se še spominja de Riviere?

Ali bo zapustil deželni blagostanje? Nikakor ne. Trinajst let je na krmilu, dočim Italija že devet let preživlja krizo. Mussolini in siromaščina sta istovetna pojma.

Preostaja še zunanja politika. To je pa še bolj žalostna bilanca.

Italijanskih meja ni razširil, Dalmacije ni osvojil. Nobene zmagovite vojne ni izvojeval. Papežu je celo ostal stopil košček Rima. Edina njegova zasluga je, da je "Italijo zaščitil pred boljševizmom".

Vsled tega je Mussolini nemiren. Usodepolna ura mu bo udarila prej nego drugim.

Vojno v Afriki smatra za edino sredstvo, ki zamore utešiti njegov pohlep. Na zemljevidu hoče živeti. To naj bo nekakoš opravičilo za celo vrsto neuspehov.

V Afriko! V Afriko! Tisoče in tisoče vojakov pošilja pod vroče sonce na afriški psek... Živila, vojni material, topove, letala. Nihče ne veruje v to vojno, navzlic temu ji pa gre Italija nasproti.

Mogoče se bo Mussolini v zadnjem trenutku skesal. To bi bilo znamenje njegove utrujenosti.

Vojne v Abesiniji ne bo izzvala želja po klobičku. Vojna bo posledica obupnega stanja, v katerem se nahaja fašizem.

Vojna bo napovedana, ker hoče Mussolini, da bo ostalo njegovo ime v zgodovini in ker fašizem čuti, da se mu majejo tla pod nogami.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v tujino ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vse, kar dolgotrajno obseja, vam damo brezplačno, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas, da vam vse pojasnimo.

Ne prekratujemo vse, bodisi pranje, pa povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, da najmanjše stroške.

Nedovoljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi v Washingtonu povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pisite torej takoj, da brezplačno navodila in samostojne Vam, da boste poučeni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Dopisi.

Gowanda, N. Y.

Vročje je vročje, da se človek v senci poti, kaj šele v tovarni, kjer mora težko garati za mali zaslužek, s katerim se komaj živi. Tukajšnji dve tovarni se vedno poslužeta po določbah NRA, kar se delavni ur tiče, plačajo pa seveda kar najmanj mogoče. Pa saj čudno to ni, ker je vedno mnogo brezposelnih, ki iščejo dela in bi radi delali za vsake cene, ako bi le bilo mogoče delo dobiti.

V enem oziru smo pa posebno letos v tem delu newyorške države dosedaj še srečni. To je, da se nas vremenske neizmere ogibajo, kajti dosedaj še ni bilo nobenega hudega grmenja ali treskanja in ne naliva, pač pa nam prav prijazen dež suho zemljo namaka. Ako ne bo še v prihodnje kakke neizmere, bo na naših vrtovih, ter sadja in grozdja vsega dovolj. Le potolaži se, Zgaga, čeprav sedaj sodi od praznotne bobnjajo, čez dva meseca in pol jih bomo tako nalili, da bomo v strahu, da bi jih razneslo. Samo neizmere kot je bila pretečeni teden v drugem delu te države, varuj nas, o Gospod!

Kar se našega slovenskega življa tiče v tej naselbini, tudi ni tako živahno kot je bilo prejšnja leta. Prirejena sta bila namreč dosedaj dva piknika v korist tukajšnje S. D. toda prvi, ki se je vršil dne 26. maja, je bil jako slabo obiskan, na drugem pa, ki se je vršil dne 7. julija, pa vsled neizmere, ki me je zadela prejšnji dan v tovarni (poparil sem se namreč z vrelin limon po obeh nogah in po desni strani života) seveda nisem mogel biti navzoč. Povedali so mi, da je bil precej boljši kot prvi.

Sedaj so pa jako živahno na delu naši agilni mladi sobratje in sestre društva "Pathfinders" šteje 222, in društva Sv. Jožefa šteje 89 JSKJ, kateri prirede skupni piknik dne 20. in 21. julija, ki se bo vršil na zato nalašč pripravljen prostoru, namreč na Chmiels farmi. Ta dva dneva se pričakuje obilne vdeležbe od clevelandskih angleško govornih društev, vabljen so pa tudi vsa tukajšnja bratska društva ter drugi rojaki in rojakinje od tukaj in bližnje okolice. Preskrbljeno bo veliko zabave, kajti vršile se bodo razne tekme, in razume se, da tudi igra z mehko žogo ne bo izostala. Igrana bo med mlajšimi sob. dr. "Pathfinders" in sv. Jožefa. Na razpolago bo vsakojake jedilce, pijača pa dobro hladno pivo. Ako pa od petja nastane grlo kosmato se pa tudi pripeti, da ima kaksi usmiljeni rojak tam za grmom v svoji "lizi" kaj takega, ki kosmatine popali.

Toraj sob. in soses. ter ostali rojaki in rojakinje, odločite se in se v obilnem številu udeležite tega piknika ter z obilo udeležbo poplačati delo in trud našim mladim sobratom in sestroam.

Omenjena farma ni daleč, toraj se ni treba bati, da bi se moral kateri z medvedom boriti, kot se je zgodilo v Pennsylvaniji. Srečni smo pa tudi, da te mrcine tukaj sploh ni. Sicer smo nekoč imeli enega v našem društvu, toda je bil dokaj prijazen in pohleven, in ker je bil z Gorenjskega, je znal vse nemško, najbolj pa smejeti se.

Toraj ne pozabite sobote in nedelje dne 20 in 21. julija, ter se udeležite te prireditve v obilnem številu. Akoravno me opeklino še dokaj skele, upam, da dotakrat bo vse dobro. Zatoraj kličem: Na veselo svidenje! —

K. Strnisha, zastopnik "G. N."

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM
NAKRATKO NA DOPISNICI
SPOROČE SLOVENSKE NOVI-
CE IZ NASELBINE.

— Slovenski demokratiški klub v Brooklynu priredi dne 18. avgusta piknik v gozdu za Revnim Lazarjem, kar naj blagovolijo ostala slovenska društva vpoštevati.

— Clevelandski dnevnik "Press" je priobčil 11. julija na naslovni strani uredniški članek o slovenskem sodniku, Franku Lauschetu, katerega "Press" nujno poziva, da sprejme kandidaturu za clevelandskega župana. Ta uredniški članek je najslajnejše izpričevalo vseh vrlin, ki dišijo tega našega odličnega Slovenca.

— 11. julija popoldne ob 4. uri je preminul v Clevelandu znan rojak John Otomir, v starosti 63 let, p. d. "Krašovec Janez." Že tri leta ni več delal, ker je bil bolan in navezan na dobrodelno pomoč in na svoje otroke ter prijatelje in one, pri katerih je stanoval. Ina mnogo sorodnikov in prijateljev, doma od tam, kjer je bil pokojnik, iz vasi Metle, fara Bloke na Notranjskem.

— V C. Chicago, Ill., je v bolnišnici v Oak Forest v petek zjutraj preminul rojak John Belich. Pokojni je bil star okrog 54 let in je ležal celih osem let v omenjeni bolnišnici.

— Dne 12. julija je umrla na Eveleth, Minn., Barbara Lovšin, roj. Kaprol, iz Ribnice na Dolenjskem. Stara je bila 72 let. V Ameriki je bivala 37 let. Na Eveleth zapuščala dva sinova, enega v Milwaukee, Wis., ter hčer na Gilbert, Minn.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

New York City.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$44.40	Lir 500
\$11.75	Din. 500	\$68.20	Lir 1000
\$23.50	Din. 1000	\$136.40	Lir 2000
\$47.00	Din. 2000	\$272.80	Lir 4000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVREŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v stiski ali lihah dovolj, da bomo hitro.

IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARJEM

Za izplačilo \$ 5.00	moreno poslati	\$ 5.75
\$10.00	"	\$10.50
\$15.00	"	\$15.25
\$20.00	"	\$20.00
\$25.00	"	\$24.75
\$30.00	"	\$29.50

Projekti dobri v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbine \$1.00.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Iz Jugoslavije.

PO DVEH LETIH NOV
SLED ZAGONETNEGA
UMORA

V okolici Požarevca je bil pred dvema letoma umorjen okrajni zdravnik dr. Stanoje Milivojević, ki so ga neznani zločinci pod pretvezo nujne zdravniške pomoči izvalili v zasedo. Vsi napori preiskovalnih organov so ostali brezuspešni in ni bilo mogoče mnogim sumljivcem doslej dokazati nobene krivde. O zagonetnem zločinu je naš list obširno poročalo ter tudi navajalo, kako so v treh okrajih perstrirali na tisoče moških, da bi našli moža, ki je nesrečnega zdravnika zvalil v morilsko zasedo. Tega neznanca je videl neki brivec, ki je potem spremljal vse komisijske, ki so iskale zločince. Prva sled se je pokazala te dni, ko so našli žepno uro umorjenega zdravnika. Uro, ki jo je rodbina takoj spoznala kot last umorjenega zdravnika so našli pri nekem urarju v Požarevcu, mož ki jo je dal v popravilo, pa je ravedel, od koga jo je kupil. V tej smeri se sedaj vrši nova preiskava in se preiskovalni organi nadajo, da bodo po dveh letih vendarle razjasnili zločin.

IZGRED ZARADI
KOPALNE OBLEKE

Na trgu v Dubrovniku se je pripetil dogodek, o katerem razpravlja vse mesto. Neka letoviščarka je prišla s svojo hčerko na trg v obleki, kakršna je navadna na plaži, in takoj jo je s krikom in vikom obkolila grupa nalujskanih kmetov. Letoviščarko so obmetavali tudi s krompirjem in neki meščani so imeli precej truda, da so jo spravili na varno.

UBOJ ZARADI VODE

Na dalmatinskih otokih vlada, kakor znano, silna suša in je postala dobra pitna voda že prava dragocenost. Zaradi male količine vode je v Prekem prišlo celo do uboja. Neki kmet je v gozdu našel majhen izvirek, namestil vedro, da bi se vanj nakapala voda, potem pa legel pod drevo in čakal. Mimo je prišla neka kmetica, ki je s svojo posodo zajela vodo iz vedra, ne opazivši pri tem kmeta, ki je skrbno stražil vodo. Kmet je planil pokonci ter udaril kmetico z gorjačo po glavi tako silno, da jo je ubil.

TRČENJE BRODOV V
PRISTANIŠČU

Te dni sta v zemunskem pristanišču zadela skupaj potniški parnik "Strossmayer", ki opravlja promet med Beogradom in Zemunom, in tovarna ladja "Lom", ki je vozila v pristanišče po Dunavu, da bi tam pristala. Ko je kapetan potniške ladje dal signal za odhod, je tovarna ladja baš hotela pristati. K sreči tovarna ladja ni vozila z večjo brzino in je trčenje ostalo brez hujših posledic. Potniški parnik ima poškodovano galerijo, tovarna ladja pa je ostala neškodovana. Na potniški ladji je ob trčenju zavladala velika panika in so se potniki šele pomirili, ko je parnik krenil proti Beogradu. Vzrok neizmere bo ugotovila preiskava.

VELIK POŽAR PRI
SARAJEVU

V velikem lesnem podjetju Saloma Pincija v Sungulovu pri Sarajevu, je ponoči izbruhnil ogenj ter popolnoma uničil veliko žago in zalogo lesa, pripravljen za izvoz v Italijo. Škodo cenijo na 1,200,000 Din. Vzrokov hude nesreče pa še niso ugotovili.

MIROVNA PALAČA NA

PRODAJ

Politično bi bilo glede na italijansko-abisinski konflikt razumljivo, da je mirovna palača na prodaj, toda ta vest odgovarja tudi sicer resnici. Na prodaj je namreč dosedanja mirovna palača tajnika Društva narodov. Poslopije je star ženevski hotel, ki je bil kupljen, ko je kmalu po svetovni vojni prišel iz Londona v Ženevo ustanovljat Društvo narodov sir Eric Drummond. Zdaj se obrača novi generalni tajnik ženevske institucije Avenol na vlade v Društvo narodov včlanjenih držav s prošnjo za nasvet, kar je drugače redek primer, ker je pravilo, da se obračajo vlade na Društvo narodov za nasvete. Avenol naj bi prodal dosedanja mirovno palačo, ker je nova že gotova in se kmalu začne seliti v njo visoki gospodje s pisarnami.

Leta 1926 je plenarna seja Društva narodov sklenila prodati staro palačo, toda takrat ni nihče slutil, da bo gospodarstvena stiska prodajo skoraj onemogočila. Zato išče tajnik Avenol kupeca in sicer na način, ki je za Društvo narodov najprikladnejši. Najti skuša interese za staro palačo med včlanjenimi državami in pripravljen je upoštevati vsak pаметen nasvet, ki bi mu ga dala ta ali ona vlada. Ženevski optimisti med drugim pričakujejo, da bo ta ali ona bogatejša država kupila palačo in napravila iz nje mirovni muzej. Čas pa ni nič kaj prikladen za tako upanje. Vendar je pa očitno, da več glav več ve in če bo vsak zunanji minister samo pet minut razmišljal o tem, kaj bi se dalo storiti pametno z mirovno palačo, bo vsaj en ministar svet uspešen.

V Ženevi sami, kjer je še preveč hotelov, posebno pa prostih stanovanj, se nihče ne zanima za najem, kaj šele, da bi kupil staro palačo, ki bi bilo treba v njo investirati najmanj 2 milijona švicarskih frankov, preden bi bila za rabo. Nekdo je sprožil misel, da bi postala stara mirovna palača sedež tajništva vseh javnih in nastop javnih mednarodnih ustanov, ki jih je v Ženevi več sto. Pa tudi za to bi bila potrebna popravila in adaptacije, za katere pa ni denarja. Vse torej kaže, da bodo za mirovno palačo, težko našli kupeca.

Peter Zgaga

Ljubka ženica, po moški mo-
di ostržena, je pripovedovala
svojim prijateljem:

— Lase si bom pustila rasti, in dokler ne bom kite imela, ne grem nikamor več.

— Zakaj ta nenadna izprememba? — so jo vprašale.

— To je bilo tako. Včeraj zvečer sem se vozila v subway. Kara je bila nabito polna. Vsi sedeži zasedeni. V gneči za menoj je stal neki moški, kateremu sem trikrat zaporedoma stopila na nogo. Ko sem mu stopila v četrto, me je pa sunil v rebra in zamrmral: — Tak daj no mir, prokleti smr-kavec!

— Ni je nesreče brez sre-
če, — je pripovedoval možak,
ki je bil velik suženj svoje žene. — Le pomislite. — Ponoči se nekaj zablika, in sredi sobe stojita dva roparja. — Denar sem, — sta velela, — namerila revolverja name in na mojo ženo, — denar sem, če ne...

— Allright, allright, — je rekla žena preplašeno in je šla ter jima dala denar. To je sreča v nesreči.

— Zakaj sreča v nesreči? so ga vprašali.

— Zato, ker sva že pet let poročena in sem šele nočoj po petih letih izvohal, kam spravljaj denar.

Nekatere moške je težko ugnati.

Mlada zakonca sta si uredila svoje poročno gnezdo v bližini mesta, opremila hišo, obdelala vrtiček in uživala medene tedne.

Toda moškimi se kmalu stoji po prejšnjem življenju. Nekega jutra mu je rekla solzljivi oči:

— Šele tri tedne sva poročena, pa si se že zamudil v mestu. Veš, da si prišel danes zjutraj domov, ko je petelin pel. Upam, da se kaj takega ne bo nikdar več zgodilo.

— O, nikdar več, o nikdar več, draga moja, — ji je ginjen odvrnil in pričel brusiti nož.

— Zakaj pa brusiš nož?

— Petelina bom zaklal. Saj sem ti rekel, da se ne bo kaj takega nikdar več zgodilo.

Marsikateri človek, ki pravi, da je njegova pamet vse njegovo premoženje, je reven ko cerkvena miš.

Stari oče je bil nevarno zbolel. Imel je pet hčera — vse so bile poročene — in nad dvajset vnukov. Petletnega Franka je imel najrajši. Poklical ga je k sebi. Mati mu je zabičala, da mora hoditi po prstih in da sme ostati v bolnišnici sobi kvečjem par minut.

Tiho je stopil v temno sobo. Okna so bila zastrta, na beli postelji je pa ležal stari oče. Podobnih prizorov je bil Franček že vajen. Stopil je k postelji, podal bolniku roko in ga vprašal, če bo kmalu ozdravel.

— Če Bog da, — je odvrnil starček, — v enem tednu ali kvečjem desetih dneh.

Francek se je začel ozirati po postelji in po sobi. Toda zaman — tistega, kar so iskale, niso našle njegove oči.

Še parkrat je pogledal, nato pa skrivnostno vprašal:

— Grandpa, kje je pa baby?

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PRED VRATI ABESINIJE

Pozimi l. 1932—33 se je švicarski vsenčilski profesor dr. P. A. Chappius, ki je sloveč jamoslovec, skupaj s Francozoma, zoologom Jeannelom in geologom Arambourgom, namenil preiskati dolino reke Omo v južni Abesiniji, kjer so našli velika najdišča starih kosti. Prof. Chappius je to potovanje pravkar lepo popisal. Iz tega popisa posnemamo te zanimivosti:

Lokitang je nov kraj, ki je bil ustanovljen na angleški strani ob abesinski meji po potrebi vojaške službe. Tu je tudi daleč naokoli edini kraj, kjer dobiš lahko sladko pitno vodo. Ob pobočju gore čepo okroglo, s slamo krite strehe angleških vojakov in podčastnikov. Na vrhu hriba je brezžična postaja in hiše belokozcev: tu prebivajo stotnik, njegova dva poročnika in okrajni načelnik. Kraj je obupno dolgočasen.

Drugo jutro smo že bili v malem angleškem fortu (utrdbi) Totonjang, katerega je morala vlada ustanoviti na severni meji dežele Kenija, da se zavaruje pred roparskimi sosedi. Abesinija namreč ni obljubena z enotnim prebivalstvom, katero bi lahko povsod vladala osrednja vlada. Rod Marilejev, ki prebiva ob reki Omo je soroden s Turkvanom, kateri prebivajo na angleški strani. Vendar se oboji napadajo med seboj.

Marileji so postali poljedelci, ker prebivajo v rodovitni dolini, zraven pa v glavnem še goje živino. Njihovo edino bogastvo je živina. V prejšnjih časih, ko med Turkvani še ni bilo angleških posadk, so večkrat prihajali od ene strani Marileji pleniti živino in ljudi za sužnje. Če pa je Turkvanom zmanjkalo moke za kruh, so šli po žito k Marilejem, seveda s silo. Ampak Marileji so bili navadno močnejši, ker so jim pomagali s puškami oboroženi Abesinci. Včasih so taki roparski pohodi šli na stotine kilometrov globoko v angleško ozemlje. Sedaj je angleška uprava vsemu temu storila konec. Zato je ob vsej mji pri Rudolfovem jezeru več majhnih fortov s strojnimi in 20 možmi črne posadke pod poveljstvom stražmojstra.

Taka postojanka je Totonjang. Posadka je s svetlobnim brzojavom v zvezi z Lokitanom. Če bi kedaj kaka tolpa plenilcev hotela ob Totonjangu mimo jezera vdreti proti jugu, posadka v Lokitanu razpošlje brž svoje oborožene avtomobile, da napravijo red.

Da je taka previdnost umestna, se je pokazalo v novembru l. 1932, ko je močna tolpa Marilejev na levem bregu jezera vdrla globoko v angleško ozemlje, kjer je pobila celo majhna posadko in več naselbin ter uplenila 4000—5000 glav goveje živine. Od velike postaje Najrobi so za roparji poslali letala, ki so pač pregnala plenilce, a živine niso mogli rešiti.

Ravno, ko smo zapuščali deželo Turkvan, so se pogajali za odškodnino, katero naj bi plačala Abesinija. Pri teh pogajanjih pa so Abesinci od svoje strani povdarjali, da so angleška letala pobila poleg 115 Marilejev še 12 Abesincev, "ki so prišli, da bi roparje pogladi nazaj."

Potentakem smo kar razumeli, da bi angleškim uradnikom bilo ljube, ko bi mi s svojo ekspedicijo ne šli čez mejo. Venomer so nam govorili: — "Dokler ste na našem ozemlju, smo vam vsi na razpolago. Toda pomislite morate, da tam na oni strani mi nimamo nobene moči več." Stotnik iz Lokitanga mi je pa dejal: "Če bi na oni strani zašli v kako težavo, pošljite nam brž slako, pa prevzamemo odgovornost za vse diplomatske sitnosti, in vam prihitim s svojim avtomobilom na pomoč."

Gospod Shaketon, okrajni načelnik v Lokitanu je hotel sam biti zraven, ko se bomo prvič pogajali zaradi prestopa čez mejo z abesinskim poveljnikom v Nanoropu, z balambalatom Tibabu. Posredoval je mlad abesinski tolmač, ki je dobro govoril angleško. Tibabo smo počakali v samotni koči ob jezeru.

Okrog poldne je prišel balambalas, velik možak, oblečen v belo haljo. Na glavi je imel tropsko čelado, izpod katere je zrl nekam divji obraz. Po prvem pozdravu smo sedli za mizo, sluga pa je prinesel žganja, katerega balambalas rad pije. Tibabu nam je očital, da smo prepozni. Hoteli smo ga potolažiti in mu rekli, da mu prinašamo v dar poljsko posteljo. Tibabu si je dal posteljo

takoj prinesiti in jo poskusil. Končno pa je dejal: "To je vse lepo in prav; sicer sem gospodu Shaketonu res rekel, naj mi podari kako posteljo, a vam jo moram plačati." Izjavil je, da mi lahko prestopimo mejo, a sedaj vidi tu avtomobile, katerih pa ne more dovoliti. Marileje bi ti avtomobili lahko razburili in zgodilo bi se nesrečo.

Iz teh besed smo sklepali, da hoče "bakšis" — dobiti odkupnino. Dali smo prinesiti 2000 tolarjev Marije Terezije, ki so še danes v Abesiniji najvažnejši denar. Pokazali smo mu nekaj tolarjev in ga vprašali, ali so pravi. On jih je poskusil z zobmi, potem jih je vrgeč po tleh, da so na kamnu zažvenketali, pregledal letnice na njih in povedal, da so tolarji dobri. Tibabu je sedaj vedel, da imamo dovolj denarja, a se ni udal. Iz tega smo razvideli, da noče odkupnine, da se res boji avtomobilov. Morali smo brzojaviti angleškemu poslaniku v Addis Abebo.

Dne 1. februarja je sel prišel odgovor iz Addis Abebe, da cesar dovoljuje vzeti seboj avtomobile. Balambas je sedaj dovolil, kakor je govorilo cesarsko dovolilo. Izvedel pa je, da hočemo preiskati kupe kosti ob reki Omo. Zato nam je rekel: "Dovoljeno vam je priti z avtomobili v deželo, ni pa dovoljeno, da bi odpeljali kosti."

Uvideli smo, da nam mož ne nagaja nalašč, ampak da se res boji svojih predstojnikov, "da bi ga ne vkovali v verige do konca dni."

Shaketon pa je hotel ta njegov strah izgnati s še hujšim strahom. Dejal mu je: "Ljubi Tibabu! Veš, da je moj prijatelj Arambourg velik mož v svoji deželi in da je v veliki vojski vodil tisoč mož. Zato je tudi velik prijatelj svojega kralja (Arambourg je namreč Francoz, kjer nimajo kralja!) Če ne boš vsega storil, kar hoče, bo pisal svojemu kralju, da si slab človek. Pa bo prišlo od njegovega kralja pismo v Addis Abebo in Tibabu bo kmalu vkovan v verige do konca dni."

Tibabu je dolgo premišljeval. Potem pa je zgrabil svoja oblačila, vstal in dejal: "Prav! Svojemu prijatelju Arambourgu dovoljujem vze-

ti kosti. Toda moja kri naj pride na njegovo glavo, če me bo zaradi tega zadela nesreča." Nato je odšel.

Iz tega se vidi, da je med abesinskim vojaštvom velika disciplina in nepodkupljenost.

GROZNA RODBINSKA TRAGEDIJA

Severomoravsko mesto Zabreh je bilo te dni pozorišče strašne rodbinske tragedije. Pri okrožni bolniški blagajni je bil uslužben kot hišnik, sofer in nočni čuvaj 33letni Josip Kolarž. Njegova žena je pospravljala v poslopju. Ko je hotel zjutraj ravnatelj blagajne Mašek vstopiti v poslopje, je našel vrata zaklenjena. Potrkal je na hišnikova vrata, pa tudi ta so bila zaklenjena. To se mu je zdelo sumljivo in dal je hišnikovo stanovanje siloma odpreti.

Ko so bila vrata odprta, je vstopil Mašek v kuhinjo, kjer je našel hišnika obešenega na vratih. Iz prsi mu je curkalo kri. Mašek je takoj poslal po orožnike, potem je pa stopil v spalnico. Tam je našel hišnikovo ženo Marijo na postelji v mlaki krvi. Ustreljena je bila v glavo in bila je že mrtva. Kraj nje sta ležali mrtvi njeni hčerki, 9letna Libuša in 7letna Litka. Ustreljeni sta bili v vrat. Orožniki so ugotovili, da gre za trojni umor in samomor. Kolarž je ustrelil najprej spečo ženo, potem pa še oba otroka. Po groznem zločinu se je ustrelil v prsa, toda rana ni bila smrtna. Zato je napel še zadnje sile in se obesil. V spalnici ni bilo nobenih sledov borbe.

Kolarž je storil grozen zločin v obupu, ker mu je bila pred tremi meseci odpovedana služba. Njegovo mesto je bilo že zasedeno. Iz strahu, da ne bo dobil druge službe in da bo moral z družino trpeti pomanjkanje, se je odločil za strašen zločin. Mož je zapustil več pisem. Očeta prosi v poslovnem pismu, naj poskrbi za njegov pogreb in ga plača z njegovo zavarovalnico. Pogreb naj bo vesel, godba naj mu igra na zadnji poti vesele koračnice.

HOTEL NA DREVESU

V Parizu, v predmestju Ceaux, imajo svojevrstno restavracijo, ki se imenuje Robinsonovo drevo. Ta restavracija ima nekaj miz za goste med vejami košatega drevesa. V angleški naselbini Kenya imajo pa na drevesu zgrajen hotel. Po pripovedovanju Angležev, ki se je baš vrnil iz Afrike, se imenuje ta hotel Threetops, kar pomeni toliko kakor naš Triglav ali trije vrhovi. Hotel je zgrajen na ogromnem drevesu sredi gozda nekaj milij od naselbine Nyeri. Obstaja samo iz dveh sob in je znamenit tudi zato, ker leži točno na ekvatorju.

Iz hotela na drevesu imajo gostje krasen razgled na livado z jezercem, kamor prihajajo ponoči pit sloni, leopardi, hišene in opice. Gostje, ki hočejo tam prenočiti, morajo zlesti na drevo še pred četrto uro popoldne in dovoljeno jim ni ne streljati ne kaditi. Pošto pošiljajo iz hotela v Nyeri s pomočjo golobov. Ta hotel je seveda velika privlačnost Angležev, ki imajo radi različne ekscentričnosti.

NAPOLEON ZAVAROVAN ZA ŽIVLJENJE

Napoleon je bil prvi evropski vladar, ki je z zavarovalnico hotel skrbeti po svoji smrti za svoje. Zavaroval se je pri angleški zavarovalnici "Prudentia" za pet milijonov belgijskih frankov. Po njegovi smrti je to vsoto neka londonska banka tudi izplačala. Komu?

ti kosti. Toda moja kri naj pride na njegovo glavo, če me bo zaradi tega zadela nesreča." Nato je odšel.

Iz tega se vidi, da je med abesinskim vojaštvom velika disciplina in nepodkupljenost.

GROZNA RODBINSKA TRAGEDIJA

Severomoravsko mesto Zabreh je bilo te dni pozorišče strašne rodbinske tragedije. Pri okrožni bolniški blagajni je bil uslužben kot hišnik, sofer in nočni čuvaj 33letni Josip Kolarž. Njegova žena je pospravljala v poslopju. Ko je hotel zjutraj ravnatelj blagajne Mašek vstopiti v poslopje, je našel vrata zaklenjena. Potrkal je na hišnikova vrata, pa tudi ta so bila zaklenjena. To se mu je zdelo sumljivo in dal je hišnikovo stanovanje siloma odpreti.

Ko so bila vrata odprta, je vstopil Mašek v kuhinjo, kjer je našel hišnika obešenega na vratih. Iz prsi mu je curkalo kri. Mašek je takoj poslal po orožnike, potem je pa stopil v spalnico. Tam je našel hišnikovo ženo Marijo na postelji v mlaki krvi. Ustreljena je bila v glavo in bila je že mrtva. Kraj nje sta ležali mrtvi njeni hčerki, 9letna Libuša in 7letna Litka. Ustreljeni sta bili v vrat. Orožniki so ugotovili, da gre za trojni umor in samomor. Kolarž je ustrelil najprej spečo ženo, potem pa še oba otroka. Po groznem zločinu se je ustrelil v prsa, toda rana ni bila smrtna. Zato je napel še zadnje sile in se obesil. V spalnici ni bilo nobenih sledov borbe.

Kolarž je storil grozen zločin v obupu, ker mu je bila pred tremi meseci odpovedana služba. Njegovo mesto je bilo že zasedeno. Iz strahu, da ne bo dobil druge službe in da bo moral z družino trpeti pomanjkanje, se je odločil za strašen zločin. Mož je zapustil več pisem. Očeta prosi v poslovnem pismu, naj poskrbi za njegov pogreb in ga plača z njegovo zavarovalnico. Pogreb naj bo vesel, godba naj mu igra na zadnji poti vesele koračnice.

HOTEL NA DREVESU

V Parizu, v predmestju Ceaux, imajo svojevrstno restavracijo, ki se imenuje Robinsonovo drevo. Ta restavracija ima nekaj miz za goste med vejami košatega drevesa. V angleški naselbini Kenya imajo pa na drevesu zgrajen hotel. Po pripovedovanju Angležev, ki se je baš vrnil iz Afrike, se imenuje ta hotel Threetops, kar pomeni toliko kakor naš Triglav ali trije vrhovi. Hotel je zgrajen na ogromnem drevesu sredi gozda nekaj milij od naselbine Nyeri. Obstaja samo iz dveh sob in je znamenit tudi zato, ker leži točno na ekvatorju.

Iz hotela na drevesu imajo gostje krasen razgled na livado z jezercem, kamor prihajajo ponoči pit sloni, leopardi, hišene in opice. Gostje, ki hočejo tam prenočiti, morajo zlesti na drevo še pred četrto uro popoldne in dovoljeno jim ni ne streljati ne kaditi. Pošto pošiljajo iz hotela v Nyeri s pomočjo golobov. Ta hotel je seveda velika privlačnost Angležev, ki imajo radi različne ekscentričnosti.

NAPOLEON ZAVAROVAN ZA ŽIVLJENJE

Napoleon je bil prvi evropski vladar, ki je z zavarovalnico hotel skrbeti po svoji smrti za svoje. Zavaroval se je pri angleški zavarovalnici "Prudentia" za pet milijonov belgijskih frankov. Po njegovi smrti je to vsoto neka londonska banka tudi izplačala. Komu?

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

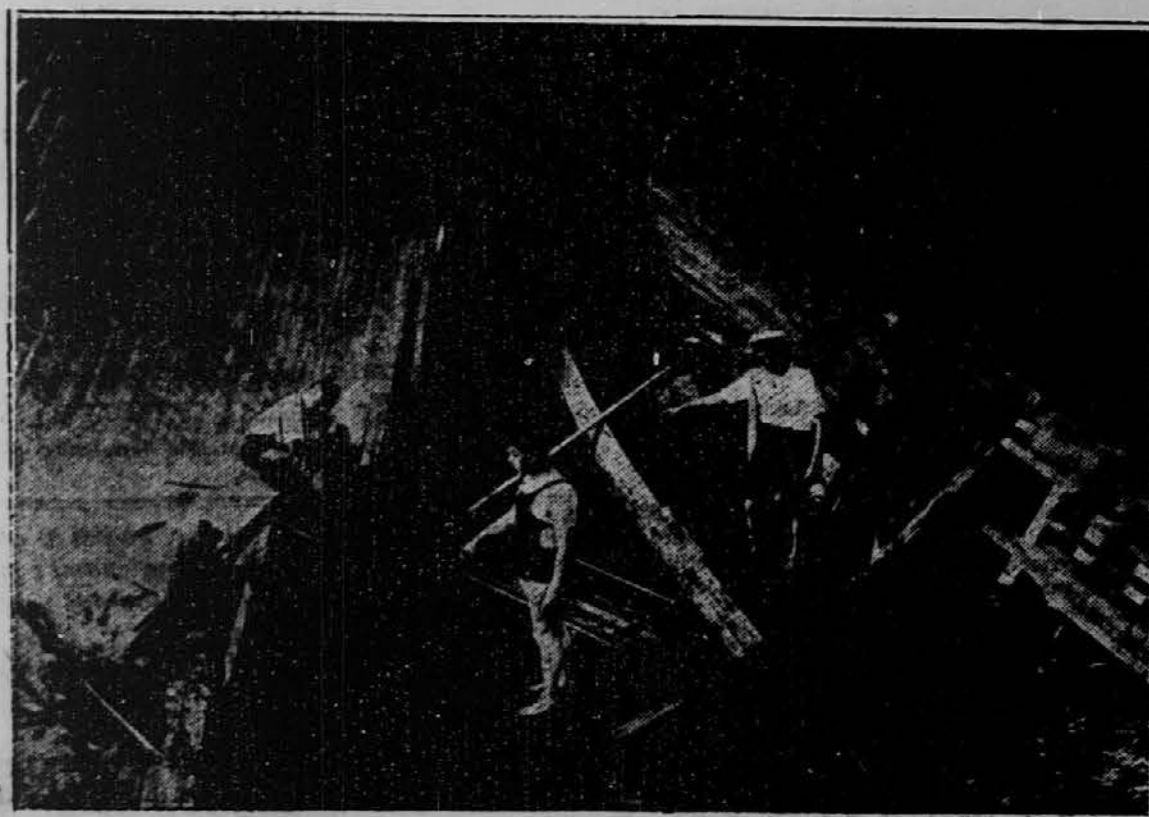
216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Znanstveni in . . . Poučni Spisi

- BODOČI DRŽAVLJANI** naj naroče knjižico — "How to become a citizen of the United States". Cena 50
- BREZPOSELNOSTI IN PROBLEMI SKRBEŠTVA ZA BREZPOSELNE.** 75 strani. Cena 35
- BOJ NALEŽLJIVIM BOLEZNIM.** Spisal dr. Jos. Tkar. 155 strani. Cena 75
- Opisi važnih kužnih bolezni z navodili za nego bolnikov. 8 slikami.
- CERKNIŠKO JEZERO IN OKOLICA.** Spisal M. Kabaj. Trda vez. 75 strani. Cena 1.20
- V knjigi je 21 slik in en zemljevid. Zgodovina in pripovedke o naravnem čudu, kakršnih je le malo na svetu.
- DENAR.** Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani. Cena 80
- Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju.
- DOMAČI VRT.** Spisal M. Humeč. 234 str. Cena 1.20
- Splošno vrtnarstvo: posebno vrtnarstvo; sadno drevje; kako vrt krasimo; navodila za sobne rastline. 102 slike.
- DOMAČI ZDRAVNIK.** Spisal S. Kneipp. 240 str. Trda vez. Cena 1.50
- Navodila slovitega župnika, ki je zdravljal najrazličnejše bolezni z navadnimi pripomočki. Opis bolezni. 8 slik.
- DO ORHIDA DO BITOLJA.** 166 strani. Cena 70
- Zanimiv potopis s slikami tistih krajev naše stare domovine, ki so Slovincem le malo znani.
- GOVEDOREJA.** Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slikami. Cena 1.50
- GOSPODINJSTVO.** Spisala S. M. Purgaj. 8 slikami. 296 strani. Cena 1.20
- Knjiga se odlikuje po svoji izbrani vsebini in veliki koristi, ki jo nudi ženskam in dekletom v vseh vprašanih gospodinjstva.
- GOSTILNE V STARI LJUBLJANI.** 51 strani. Cena 60
- Podroben opis starih ljubljanskih gostiln, s katerimi je v gotovi meri zvezana zgodovina slovenske prestonice.
- GRŠKA MITOLOGIJA.** 311 strani. Cena 1.—
- Opis božanstev, v katera so verovali stari Grki.
- IZ TAJNOSTI PRIRODE.** 83 strani. Cena 50
- Poljudni spisi o naravoslovju in zvezdaznanstvu.
- IZBRANI SPISI ZA MLADINO.** Spisal Franc Levstik. 220 strani. Cena 90
- Levstik. 220 strani. Cena broš. 90
- JUGOSLAVIJA.** Spisal Anton Melik. Prvi in drugi del obsega 321 strani. Cena: I. Del 80
- II. Del Zemljepisni pregled; natančni podatki o prebivalstvu, gorah, rekah, poljedelstvu.
- KRATKA SRBSKA GRAMATIKA.** 68 strani. Cena 30
- KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV. HRVATOV IN SRBOV.** 95 strani. Cena 30
- KNJIGA O LEPEM VEDENJU.** (Urban.) Vez. 125
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU.** 111 str. Cena 75
- KUBIČNA RAČUNICA.** Trda vez. 144 str. Cena 70
- Navodila za izračunavanje okroglega, rezanega in tesanega lesa.
- LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI,** poezije. 306 str. Cena 70
- LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI.** 332 strani. Cena 70
- V teh treh knjigah je zbrano vse književno delo našega velikega kritika, pesnika, pisatelja in jezikoslovca.
- LIBERALIZEM.** Spisal V. Hobhouse. 126 str. Politična studija, ki nazorno prikazuje smerne nekoč tako važne angleške politične stranke.
- MISTERIJ DUŠE.** Spisal dr. Franc Goestl. — 275 strani. Cena 1.—
- Razprava o blaznosti in posledicah pijančevanja.
- MATERIJA IN ENERGIJA.** Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikami. 190 strani. Cena 1.25
- Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Poljudno pisana razprava o izsledkih moderne znanosti.
- MLEKARSTVO.** Spisal Anton Perc. 8 slikami. 168 strani. Cena 1.—
- Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh.
- NASVETI ZA HIŠO IN DOM.** 410 strani. Cena 1.—
- Ta knjiga nudi nasvete, kako ravnati v različnih vprašanih in neprilikah, ki se dnevno pojavljajo v delokrogu gospodarja in gospodinje in je torej vest svetovalec v vsakem domu.
- NAROD. KI IZUMIRA.** 101 strani. Cena 40
- Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu, njegove sege in navade.
- NAJVEČJI SPISOVNİK.** 150 strani. Cena 75
- Knjiga vsebuje veliko zbirko ljubavih in žentnih pisem.
- NAŠA PRVA KNJIGA.** Spisal Pavel Fiere. 60 strani. Trda vez. Cena 75
- To je nekaj slovenski abecednik, sestavljen po vzoru ameriških učnih knjig. 8 slikami. Primerno za otroke, katere hočete naučiti slovenskega pravopisa.
- NOVA VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA.** 291 strani. Cena 1.50
- To je najpopolnejša sanjska knjiga, sestavljena po najboljših arabskih in egiptovskih virih. 8 slikami.
- OJAČEN BETON.** 123 strani. Vezano. Cena 50
- Učna knjiga s slikami za stavbne obrtnike.
- OB 50-LETNICI DR. JANEŽA EV. KREKA.** — 94 strani. Cena 25
- Napisano v spomin možu, ki je prvi med nami uspešno propagiral veliko idejo jugoslovanstva.
- OBETNO KNJIGOVODSTVO.** 258 strani. Vez. 2.50
- Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbo, umetno in strojno ključavnarstvo ter železovarstvo.
- ODKRITJE AMERIKE,** spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. 50
- Cena vezana 60
- Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih.
- PO GORAH IN DOLINAH.** Spisal Pavel Kunaver. 197 strani. Cena 80
- V knjigi so opisane lepote naše slovenske domovine. Krase jo krasne slike naših najlepših krajev.
- PRAKTIČNI RAČUNAR.** Trda vez. 251 str. 75
- Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno.
- PRAVILA ZA OLİKO.** 142 strani. Cena 65
- Nasveti in navodila, kako se je treba obnašati v družbi.
- PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE.** Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Cena 70
- Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije.
- PSIHIČNE MOTNJE NA ALKOHOLSKI PODLAGI.** Spisal Ivan Rohida. 183 strani. Cena 75
- Strokovnjska razprava o posledicah preoblega zauživanja alkohola.
- RUSKI REALIZEM.** Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. Cena 1.50
- V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje.
- RADIO.** 244 strani. Cena 1.75
- Kdor se zanima za radio aparate, ne more te knjige pozreti. Spisal jo je strokovnjak, profesor Andrej. 8 slikami.
- RAČUNAR.** 266 strani. Vezano. Cena 75
- S pomočjo te knjige vam je mogoče naglo izračunati obresti od pol odstotka do dvanajstih odstotkov. Vsebuje tudi dodatek o meri in teži.
- STANLEY V AFRIKI.** 122 strani. Cena 50
- Doživljaji slavnega raziskovalca, ki je prvi raziskal "črni kontinent".
- SPOMINI.** (Spisal Jože Lavtžar.) 243 strani. Cena 1.50
- V tej knjigi obuja naš znani potopisec župnik Lavtžar spomine na svoja brezštevilna potovanja.
- SVETO PISMO STAREGA IN NOVEGA ZAKONA.** 799 in 233 strani. Trda vez. Cena 3.—
- SADNO VINO IN SADIJEVEC.** Spisal M. Humeč. 128 strani. 8 slikami. Cena 40
- Navodila, kako za izdelujemo in kako ž njim ravnamo, da dobimo okusno in stanovitno pljavo.
- SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVENSLOVAR.** 148 strani. Cena 90
- SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR.** 143 str. Cena 40
- Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika.
- SPRETNJA KUHAČICA.** 248 strani. Vezana. Cena 1.45
- V knjigi je nad šeststo najvažnejših kuharskih navodil.
- SPOL, LJUBEZEN, MATERINSTVO.** Cena 50
- Knjižico je spisal prof. dr. Zahor ter je namenjena deklicam v starosti štirinajstih let.
- SPOLNA NEVARNOST.** Cena 25
- Na šestnajstih straneh je dr. Franc Dergane nakratko pojasnil nalezljive spolne bolezni.
- UČNA KNJIGA LAŠKEGA JEZIKA.** 147 str. Cena 60
- Knjiga vsebuje tudi slovnico in kratak slovar.
- UČBENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA.** — Slovnica in slovar. 295 strani. Cena broš. 1.25
- Vezano 1.50
- UVOD V FILOZOFIJO.** Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 1.50
- VELIKI SLOVENSKE SPISOVNİK.** 437 strani. Vezano. Cena 1.25
- Zbirka pisem, listin in vlog za zasebnike, trgovce in obrtnike.
- VELIKI VSEVEDEŽ.** 144 strani. Cena 50
- Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretosti; burke in saljivi poskusi; vedeževalna tabela; punktiranje; zastavice.
- VČŠČILNA KNJAZICA.** 93 strani. Cena 50
- Zbirka včščilnih listov in pesmic k godovom, novemu letu in drugim prilikam.
- VOJNA Z JUGUROTO.** 123 strani. Cena 50
- VALENTINA VODNIKA IZBRANI SPISI.** — 100 strani. Cena 30
- VALENTIN VODNIK SVOJEMU NARODU.** — 48 strani. Cena 25
- V prvi knjigi so pesmi in basni, dočim ga nam je v drugi knjigi predstavil Vodnika dr. Ivan Pregelj kot pesnika, zgodovinarja, govornika, glasbenika in častnikarja.
- VODNIKOVA PRATIKA za leta 1927.** 128 str. Cena 50
- Zbirka zanimivih spisov, ki so trajnega pomena.
- VODNIKI IN PREOKLI.** 128 strani. Cena 60
- Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjepis mož, ki so s svojim delom privedli slovenski narod iz suženjstva v svobodo.
- ZNANSTVENA KNJIZNICA.** 78 strani. Cena 35
- Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kozakov.
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA.** 62 strani. Cena 40
- V knjižici najdemo v lepem redu omenjeno vse, kar potrebujemo, da si ohranimo in popravimo svoje zdravje.
- ZGODOVINA UMETNOSTI PRI SLOVENCIH, SRBIH IN HRVATIH.** 137 strani. Cena 1.90
- Znamenito delo našega znanega umetnostnega zgodovinarja Josipa Mala. V knjigi je 67 krasnih slik.
- ZDRAVJE MLADIH.** 147 strani. Cena 1.25
- Higijena doma in v šoli. Opis boleznih pri mladini.
- ZDRAVJE IN BOLEZNI V DOMAČI HIŠI,** spisal dr. Just Bačar. Cena 1.25
- Sestav, delovanje in nega človeškega telesa.

VIHAR PORUŠIL PAVILJON

Nad sto oseb, večidel žensk in otrok, je bilo ranjenih, ko je vihar porušil plesni paviljon v Wilkes-Barre, Pa., kamor je priredila izlet neka meščanska organizacija.

Mož v ognjeni peči

Roman iz življenja
Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

56

Dija ga prosi, da se posluži njenega avtomobila. Peljete se v veliko bolnišnico v Praia Santa Lucia.

Takimeno samostan karmelitaric že dolgo ni bil več samostan, samo ljudska govorica je ostala pri stari označbi. Po odpravi samostanskih redov so dobile dovoljenje, da ga vodijo dalje kot zavod za ženske. Ker je bila ustanoviteljica samostana vdova nekega angleškega mornariškega častnika, ki je iskal zlato, zato so spoštovali tradicijo, zato so sprejemali v zavod take, ki so bile po očetu ali materi angleškega pokolenja. Vendar pa se jih ni mnogo prijavilo in kadar je bilo doseženo število dvanajst, kakor sedaj, je bila že izjema. Seveda so bila prejšnja redovna pravila, četudi so bila že zelo olajšana, že davno pozabljena, obdržale so samo črno barvo obleke in širokokrajni beli klobuk.

Dvanajstim ženicam je zapovedovala lepa gospa, ki so jo imenovali "gospodarica." Bila je adoptirani otrok zadnje opatinje, polnokrvna Angležinja, toda vsi so menili, da je bila njena prava hči. Ime ji je bilo Edita; to je bilo ime, ki so ga poznali, toda Juan Kaden je pri neki oblasti slišal, da je pripadala vojvodski rodovini Montrose, ali Manchester, ali Northumberland. Natančneje o tem ni vedel in na njegovo trditev se človek ni mogel zanesti.

Sestra Edita je komaj prekoračila trideseto leto in nikdo ni mogel razumeti, zakaj se je v cvetu svojega življenja zapopala v samoto. Mogoče je v temnih oblakih visela nad njo neizogibna usoda, toda niso bile svinčene sanje, ki so odevale njene dneve, kajti bila je bistrega duha tudi sredi svoje ozke okolice in si je pod dogmami svoje vere ohranila mnogo prostega mišljenja.

Dija je bila prej pogosto gost v samostanu. Ena ura pričaju z Edito je bila za njo vedno velik užitek. Naziranje o življenju jima je šlo narazen, toda včasih se je zblizalo in srečalo, ako sta se med razgovorom dotaknili vprašanj, ki so segala čez verske nazore. Ravno to je bilo prikupljivo na Editi, da je njena vera bila dovzetna tudi za praktične stvari. Karmelitarice so napravile neizmerno dobroga. Rečeve po mestih Ribeira doline so mogli o tem mnogo povedati, pa tudi po farmah je bilo mogoče pogosto videti črne postave, kadar je kdo potreboval njihovo bolniško postrežbo. K samostanu je pripadalo primeroma majhno zemljišče. Vendar so ljudje mislili, da je bogat in če je bila "gospodarica" v Sao Paulo ali v Rio, so govorili, da je na banki imela opravilo z denarjem. Čudno pa je bilo njeno razmerje do Manolee Raventos, katero je vedno smatrala za izgubljenega otroka. Očeta je sovražila, toda hčer je ljubila, toda njen vpliv na njo je bil brez njene vednosti slabši, ker je bilo njeno čutno življenje prepojeno z opojnostjo, ki je slabotne duše zapeljavala v zamaknenost. Ako se je kdaj Manuela za nekaj dni k njej zatekla, tedaj je bilo gotovo, da se je vrnila domov z gorečim srcem kot sv. Terezija, dokler ni kmalu zopet prišla nad njo velika premena kipečega svetovnega veselja.

Za Dijo je bil razgovor z Edito ura odločitve. Oprijela se je je kipeča potreba, da bi svojo dušo odkrila kakemu človeku, čegar duša bi jo tudi razumela. Vedela je, da tava v zmoti, hodila je po zaraščeni stezi, kot na stezi skozi pragozdi. Hotela je zopet na svobodo, toda k temu ji njene misli niso pomogle in tudi ne utrjevanje srca, kajti vedno ji je ostajala sanjava zamaknenost, ki se je kot nedolžno oboževanje vsiljevalo v njeno zavest krivde. Zavest krivde — to je bilo, kar jo je mučilo. Njen razum jo je oprasčal vsake krivde, njena kri ji je odpovedala oprostitev. Pamet ji je donasala, kar je postavilo zid pred njeno ljubezen in strast, nato pa so zopet prišle ure, v katerih je kot divja dirjala skozi svoje občutke.

Dija se Editi izpove in bila je enkrat škrlatno rdeča in zopet blede, ko je govorila. Ko skonča, Edita vstane in jo pri-sestni poljubi, nato pa sede poleg nje, vzame njene roke in jo izprašuje in je zvezala vse, kar je slišala, v nasvet, ki je bil tako grenak kot smrtna obsodba. To so bile njene zadnje besede, ko se je poslovila od Dije:

— Še enkrat, moja draga, edino rešitev iz vaše zmešnjave vidim v moštvi. To mi pravi moja vera v spravljivo vse-mogočnost in moj zdravi nagon. Neumnost je oklepati se nedosegljivega. Človeško delo je prijeti za roko, ki more pomagati in nas more rešiti pogube. Mož vas ljubi in vaš oče je zadovoljen. Svoje ljubezni mu ne vračate in to je pri vaših čustvih razumljivo. Toda, Dija, v vašem slučaju gre za mnogo višjega kot za govor srca in čutov; to je beg iz strašne zakletve v primeroma postavnim mir. To ponavljam. Pa vrnila se boste tudi v postavnost občutkov, ko se vam zapro vrata do grešnosti in vam v družini pridejo dolžnosti — dolžnosti do moža in, če Bog tako hoče, tudi materine dolžnosti. Nikar naj vas ne zaliva rdečica, draga moja, to je naravno stopnjevanje na poti do vaše notranje čistosti. In še nekaj. Od ure, ko vas bo zaroka vezala na Juana Kadena, vas pogled vašega brata ne bo več spominjal na skrivnosti, ki so vas metale sem ter tja. Ta pogled se bo pred žrtvijo globoko priklonil in ga bo vzela nase in bo pogumno pomagal nositi. Sicer pa tudi naglo hiteči čas spada v vseučni red, čegar zdravilno moč boste občutili....

Z zadnjim poljubom na čelo odslavi Dijo.

Dija obstoji na stopnicah. Mogočen odpor razsaja v njej in preide na telo. Opoteče se — toda samo za trenutek. Z lahkim nasmehom na obrazu trdnih korakov gre po stopnicah.

Zo popoldne je bila s Pavlom dogovorjena za šport v dvo-bojevanju. Že sta bila pripravljena, da se odpeljeta v telovadnico, ko pride iz ministrstva za javna dela telefonsko obvestilo, da sta Zaler in Pavel povabljeni na razgovor z ravnateljem železniške uprave.

— Halo, — pravi Zaler. — Tukaj je nekaj novega. Če je dobro, ali slabo, morava tja.

— Prav gotovo, — pravi Pavel, — toda zaradi tega ne smeš odložiti ure za dvojebojevanje, Dija. Vedno lahko dobiš kakkega tovariša, ki ga moreš premagati.

(Dalje prihodnjik.)

Razne vesti.

SLEPEC JE SPREGLEDAL

Splošno znano dejstvo je, da se morajo slepci, ki so po kakšni operaciji spregledali, gledanja šele naučiti, z vidnim prostorom se morajo tako rekoč šele sprijazniti. To bi gotovo ne bilo potrebno, če bi že prej imeli kakšno zavest prostora s pomočjo tipa. Človek, ki se je slep rodil, se orientira v vnanjem svetu, kakor znano, s tipanjem, spoznavanje stvari pa si olajšuje s sluhom, vohom in okusom. Dolžinske razlike teles doznava po primerjanju z rokami ali po času.

Tip ne more nadomestiti očesa, saj ne sega preko dolžine rok in se omejuje tedaj na najbližjo slepčovo okolico. Tako spoznava ta kakovostne razlike tipa, težko mu je po spoznanju kvantitativne razlike. O neki ženski, ki je bila od rojstva slepa in je spregledala, poročajo: — Bila je vsa zmedena, ko je odkrila, da ima vsak človek, ki jo je obiskal, drug obraz. Menila je, da so si vsi obrazi zelo podobni, le da so ti bolj okrogli od drugih. — Slepci si predstavljajo oko kot tipalni organ drugačne vrste, ki omogoča ljudem tipati na velike razdalje. Toda pojem razdalje je večini zelo nejasen. Ne morejo si n.p. predstavljati razdaljo 1 km ali višine kakšnega drevesa.

Po operaciji so pokazali 17-letnemu dekletu, ki se je med službo božjo in v šoli čisto križala, rjav križ na belem polju. A tega lika ni spoznala, ker si ga ni predstavljala kot dve palici, ki se križata, temveč kot palice, ki ji na desno in levo moli po ena roka navzven. Šele tedaj, ko ji je učitelj s pomočjo tipa pokazal, da gre za dve križajoči se palici, je spoznala v svojem spominu gib križa in je bila tega odkritja zelo vesela. Tako spoznavajo bivši slepci vsak predmet šele po otipanju. O nekem operiranem poroča prof. Sinden: — Dokler je bil slep, je stopal sam po cestah, brez težave je hodil domov in v druge mestne dele. Ko je spregledal, se ni znašel več in se je izgubil. Prisiljen je bil, da si je dal po mimoidočih razložit pot. — Neka operirana slepien je pripovedovala slepemu prijatelju, da so drevesa čisto drugačnega nego ljudje. Tudi si ni nikoli mislila, da so nad 3 m visoka drevesa.

Kdor misli, da so slepci, čim spregledajo, vsi navdušeni nad darom svetlobe in barv, se moti. Često ne morejo z gledanjem sprva razlikovati niti robatih in okroglih oblik. Šele potem, ko je takšen bivši slepec šel s pogledom vzdolž robov četverkotnika, je spoznal kvadrat in pozneje je prešteval oglišča trikotnika. Pri gledanju mu je šlo sploščeta tedaj natančno tako kakor pri tipanju, ko je moral tudi s prsti vzdolž robov. O nekem drugem pacientu veli poročilo: — Ko je zagledal uro, mu je bilo absolutno nemogoče povedati, da-li je okrogla ali oglata. Šele potem, ko jo je prijel z rokami, je dejal: To je okroglo, to je ura. — Tudi razlike v velikosti je z gledanjem težko spoznati.

Slepci so si torej dobro uredili v svojem svetu. Optični čut, ki ga dobe, pa jih spravi spočetka v veliko zmešnjavo, ker pestrosti in mnogoličnosti sveta sploh ne razumejo. Često si mislijo, da se vse to, kar vidijo, neposredno dotika oči ali da je vsaj v obsegu roke. O neki deklici poročajo, da je skušala po operaciji prijeti senco. Svet, ki se nam vidi tako dejanski, se vidi od rojstva slepim operirancem fantastičen. Zato v prvem času pogosto zapirajo oči in se skušajo gibati po starem načinu.

Barve obdrže slepci prej v spominu nego oblike. Tako je šletna deklica sivo kokoš označila za mačko, ker je bila zanjo siva barva pač najizrazitejši znak mačke. Takšne izkušnje napravijo pacienti čisto boječe, da se gledanja prav nič ne veselijo. Sonce, ki je sijalo v širokem traku skozi okno na tla, je označila neka ozdravljena za desko. Previdno je stopila bližje, da bi se ne udarila v noge in ko se je sklonila ter "predmet" ni mogla zagrabit z roko, je dvomila o svojem vidu. Šele pozneje ji je uspelo razlikovati sončni sij od desk.

Pogosto se tudi druge zamenjave. Oljnat slike smatrajo za zrela in prav tako reke, ki žarijo v soncu. Neki bivši slepec, ki se je bil seznanil s sadeži, je videl sliko, ki je predstavljala pogrnjeno mizo. Takoj je segel z roko po njej, da si vzame jabolko. Pozneje je pripovedoval, da se vsake resnične pogrnjene mize boji, ker bi lahko bila slika.

Ti primeri nam kažejo, kako važno je raziskati vse te pojave. Kažejo nam, kako težko si je predstavljati svet, kakor si ga zamišljajo slepci. Popolnoma so podobni nam, samo neka sposobnost jim nedostaja — a kakšen prepad med svetom, v katerem živimo mi, in med svetom, ki v njem oni živijo!

HIGIENA NOG

Doraščajočo mladino bi bilo treba posebno pri telovadnem pouku dobro opozoriti, kakšen pomen ima nega nog za pravilno hojo, za njih utrditve in za to, da se obvaruje ploskosti, ki povzroča toliko bolečin in ovira človeka v delu. Pred vsem bi jo bila treba poučiti:

da prstom ne sme ovirati prostega gibanja in da mora od strani v ta namen tudi vsak pritisk nanje s strani nogavic ali čevljev;

da morajo biti čevlji močni in imeti široke, srednje visoke pete;

da si velja noge krepiti s pogostimi kopelmi;

da mora pri hoji teža telesa prehajati pred vsem na nogo, ki stopa naprej, kajti po hoji na zadnji nogi se noge slabijo in postanejo lahko ploske.

Prav tako je potrebno, da posvoti mladina nekaj časa redno specialni telovadbi za noge.

HRANIVO ZA MOŽGANE IN ŽIVCE

Da je kurje jajce eno najdragocenejših živil, je že davno znano. Beljakovin in maščob, ki jih telo skoraj popolnoma prebavi in uporabi za zgradbo svojih stanic, ima dosti.

Zelo je razširjeno mnenje, da kuhanje jajcu odvzame večji del prebavnosti. To naziranje proglašajo sloviti fiziologi prehrane Rubner za pravilno. Po njem izkoristijo zdrava prebavila prav tako mehka kakor trdo kuhana jajca. Neko nazadovanje v kakovosti ne nastane po kuhanju ali drugi pripravi, temveč samo po starosti jajce.

V jajcih je namreč še neka snov, ki ni toliko v korist celotnemu našemu organizmu, koliko našemu živčnemu sistemu. To je tako zvani lecitin, snov, ki vsebuje fosfor in ki jo dobimo sicer v raznih drugih rastlinskih in mesnih jedilih (telečjih možganih, mleku, grah, kaviarni, it), a nikjer ne toliko kakor v jajcih. Lecitin ima za nas podoben pomen kakor vitamini. Naše telo ne more ne teh ne onega pridelati iz lastne moči, temveč si ga mora dobiti iz rastlin, ki ga edine lahko pri-

delujejo, ali iz mesa rastlinojedih živali.

V jajcih je tedaj mnogo lecitina, žal pa se ta razkroji že po razmeroma kratkem času. Jajca, ki so starejša nego 18 dni, ga nimajo več. Po drugih hranilnih snoveh ostane takšno jajce sicer še vedno veliko vredno živilo, a ker nima lecitina, je izgubilo snov, ki osvežuje in množi sile naših možganov in živcev.

25 LET STARA ŠTORKLJA

Doslej znanost ni resno verjela, da bi štorklje dosegle starost 25 let. Pred kratkim pa je hamburški zoološki zavod dobil iz Johannesburga v Transvaalu v Južni Afriki ptičji obroč, katerega so našli na nogi štorklje, ki so jo majnika meseca letošnjega leta našli mrtvo blizu mesta Johannesburga. Ta obroč je obroč ptičjega opazovališča v Rossittenu na Nemškem. Ta zavod je s tem obročem obročal štorkljo leta 1910 pri Hamburgu. Tam se je namreč tega leta, torej pred 25 leti, ta štorklja zvalila. Obroč ima žig "Hamburg S 73/1910."

Torej je ta štorklja 50-krat preletela velikansko razdaljo med Severnim morjem in Južno Afriko. Na ta način je preletela več ko pol milijona kilometrov. Ko so letošnjo pomlad štorklje iz Južne Afrike vnovič poletele proti našim krajem, se ta 25letna starka najbrže zaradi starosti ni mogla več dvigniti z njimi, ampak je poginila v Južni Afriki. Mesto nje je prišel v njeno domovino le tisti obroček, katerega je dobila na noge pred 25 leti.

ZDRAVSTVENO NEMOGOČE

Francoška igralka Marysa Wendlingova je pred letom dni zbudila veliko pozornost s tem da se je odrekla gledališču in šla v samostan. Toda še pre-

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
210 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

den je minilo celo leto, se je Wendlingova vrnila na deske, ki pomenijo svet. To se je zgodilo malo pred dnevom, ko bi si morala dati ostrici lase in si zagrniti s pajčolanom lice.

Igralka pripoveduje, kako je prišlo do tega. Živela je leto dni v gorovju, da bi preizkusila svojo voljo. Toda zbolela je in je pet mesecev ležala. Priprčila se je, da njeno zdravje ne prenese samostanskega življenja, zato se je vrnila v svobodo.

KAJ SE DOGAJA NA MARSU

Poročali smo že o trditvi japonskih astronomov, da so opazovali na Marsu zelen pas ob ravniku, ki ga razlagajo kot vegetacijski pas. Obenem so opazovali tudi slovite prekope.

K temu poročilu izjavljajo sedaj angleški astronomi, da jim je precej neumerno. Na južni in severni polobi Marsa so doslej pač ugotovili vegetacijske pasove, a nikoli ob ravniku. Znano je tudi, da se ti pasovi spomladi pojavljajo in jeseni izginjajo, kar bi se skladalo z domnevo, da gre za gozdove, čisto so opazovali tudi nenadne spremembe v legi teh pasov, kar je spominjalo naravnost na katastrofe, toda novih pasov tam, kjer jih prej ni bilo, niso še nikoli opazili. Pač pa so v zadnjih mesecih videli goste oblake na severni polobi, kar je za ta čas, ko vlada tam poletje, precej redek pojav.

JULIJA:

17. Manhattan v Havre
19. Majestic v Cherbourg
20. Ile de France v Havre
23. Conte di Savoia v Genoa
26. Bremen v Bremen
- Berengaria v Cherbourg
27. Champlain v Havre
31. Washington v Havre
- Normandie v Havre

AVGUST:

2. Europa v Bremen
- Aquitania v Cherbourg
- Rex v Genoa
- Majestic v Cherbourg
- Ile de France v Havre
- Conte Grande v Trst
- Bremen v Bremen
- Manhattan v Havre
- Champlain v Havre
- Berengaria v Cherbourg
- Conte di Savoia v Genoa
- Normandie v Havre
- Aquitania v Cherbourg
- Europa v Bremen
- Lafayette v Havre
- Roma v Trst
- Washington v Havre
- Majestic v Cherbourg
- Bremen v Bremen
- Ile de France v Havre
- Rex v Genoa

SEPTEMBER:

4. Normandie v Havre
- Berengaria v Cherbourg
- Champlain v Havre
- Aquitania v Cherbourg
- Europa v Bremen
- Manhattan v Havre
- Majestic v Cherbourg
- Lafayette v Havre
- Conte Grande v Trst
- Bremen v Bremen
- Berengaria v Cherbourg
- Ile de France v Havre
- Rex v Genoa
- Washington v Havre
- Normandie v Havre
- Champlain v Havre
- Aquitania v Cherbourg
- Europa v Bremen

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Romani:

(Nadaljevanje.)

ZABAVNA KNJIŽNICA. 122 strani. Cena 75
Zvezek vsebuje povesti Mičinskoga. Premka in Laha. Posebno pretežitelj je spis Mičinskoga "Mladih zanikarcev lastni življenje-pisli".

ZADNJA KMEČKA VOJSKA 75
Z OGNJEM IN MEČEM, poljski spisal H. Sienkiewicz. 683 strani. Cena 3.-

Bogato ilustriran zgodovinski roman iz najbolj junake dobe poljskega naroda. To je eno najboljših del najslavnejšega poljskega pisatelja. ČITAJTE TO KNJIGO.

ZLOČIN V ORCIVALU, spisal E. Gaberian. 246 strani. Cena 1.-
"Zločin v Orcivalu" je zelo zanimiv detektivski roman, ki nam predčuje, kam lahko zabrede lahkomiselni človek, ki nima skrbi za vsakdanji kruh. — Seznanje se z francoskim detektivom Le Coque-om.

ZADNJA PRAVDA, spisal J. S. Baar. Trda vez. 184 strani. Cena 1.-
Ljudska povest, ki obravnava spor med bratom, je velike, pretežiteljve snovi in ostre doslednosti. Čitatelja veže od prve do zadnje strani.

ZLATA VAS, spisal Fr. Malovasič. 136 strani. Cena 30
Poučna in kratkočasnna povest iz kmetkega življenja.

ZAPISKI IZ METVEGA DOMA. Spisal Dostojevski. I. DEL. 200 strani, II. DEL. 212 strani. Cena 2.-
Veliki Dostojevski je podal v tem svetovno-znanem romanu sliko življenja ruskih jetnikov v takozvanih kategorijah, utrjenih jetniških taborih v Sibiriji.

ZLOČIN IN KAZEN, spisal F. M. Dostojevski. DVA ZVEZKA. Skupaj 685 strani. Cena 1.25
Najslavnejše delo slavnega ruskega miselca. Nihče ni tako opisl duševnosti zločinca kot ga je opisal v tem romanu Dostojevski.

ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUJARJA, spisal Conan Doyle. 382 strani. Trda vez. Cena 30
Brošura.

Čitatelj se mora do solz nasmeljati, ko čita poglavje: Kako je izgubil Napoleonov huzar uho; Kako je zavzel Saragoso; Kako je ubil "brata"; Kako ga je hudčel skušal, itd.

ZBRANI SPISI. 368 strani. (II. zvezek). Cena 2.50

V tem zvezku so zbrani spisi našega prvovrstnega pisatelja Mastja-Podlimbarskega, ki je pogledal v široki svet ter deloval za združenje ne samo Jugoslovancev, pač pa Slovanov v splošno.

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA, spisal Ivan Pregelj. 98 strani. Cena 70
Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zmanjka za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzle temu pa lahko razumljivi tudi preprostemu čitatelju.

ZLATI PANTER, spisal Sinclair Gluck. 51 str. Cena 90
Roman iz modernega življenja in sveta. Napet od začetka do konca in poln dejanja.

ZA KRUHOM, spisal H. Sienkiewicz. 122 strani. Cena 50
Pretežiteljva povest o revni družini, ki se je konci prejšnjega stoletja izselila v Ameriko. Ime slavnega poljskega pisatelja nam jamči, da bo delo vsakdo z užitkom čital.

ZGODOVINSKE ANEKDOTE, Vinko Sarabon 142 strani. Cena 30
ZMAJ IZ BOSNE, spisal Jos. Ev. Tomš. 229 strani. Cena 75

Roman iz krvave bosenske zgodovine. Boji s Turki: skoro neverjetne dogodivščine; temeljit opis najbolj krvave dobe Bosancev. ZMOTI IN KONEC GOSPODIČNE PAVLE. — 202 strani. Cena 50
Vseko zanimiva povest iz našega slovenskega življenja.

ZNAMENJE ŠTIRIL, spisal Conan Doyle. 141 strani. Cena 60
Najboljše delo ustvaritelja modernega detektivskega romana, v katerem igra Sherlock Holmes glavno vlogo.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POŠTNINE PROSTO

Naslovite na: —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.